

Beküldési határidő 2019. május 2.

19.3.0. Felkészítői kérdőív

Kérjük töltsse ki a linken található kérdőívet! (ld. online felület)

19.3.1. Kirándulás

A rendszeres testmozgás jelentősen csökkenti a szív- és érrendszeri betegségek kialakulásának kockázatát, előnyös hatással van a légző- és a mozgási szervrendszerre is.

19.3.1.1. Melyek tartozhatnak egy kirándulás előkészületei közé?

- a) Megfelelő lábbeli és zokni kiválasztása.
- b) Réteges, többféle időjárási körülményhez alkalmazkodó ruházat előkészítése.
- c) Útvonalterv elkészítése.
- d) Fejenként legalább 1500 gramm édesség és burgonyachips becsomagolása.
- e) Kellő mennyiségű folyadék biztosítása.
- f) A fizikai teljesítőképességhez igazodó nehézségű túra kiválasztása.

19.3.1.2. Melyek lehetnek a túrázó elsősegély-felszerelésének alkotói?

- a) Sebtapasz a vízhólyagok ellátására.
- b) Sebfedő és kötésrögzítő a horzsolások fedéséhez.
- c) Csipesz az esetleges szálkák, fullánkok eltávolításához.
- d) Hűtőtasak az ízületi sérülések, duzzanatok kezeléséhez.
- e) Kalcium pezsgőtabletta rovarcsípés kezelésére.

19.3.1.3. Milyen tünetekre számíthatok?

Kirándulás során társatok kézfejét megcsípi egy (feltehetően) házi méh.

- a) Végtagremegés
- b) Fájdalom.
- c) Bőrpír és duzzanat.
- d) Heves köhögés

19.3.1.4. Milyen módszerrel távolítható el a sebben lévő fullánk és az azon látható méregmirigy?

- a) Két körmünkkel megfogva.
- b) Ujjbegyeinkkel határozottan megragadva.
- c) Megfelelő csipesszel.
- d) Szikével vagy pengével a bőr mentén levágva.

19.3.1.5. Mely kérdések lehetnek indokoltak az ellátás szempontjából?

- a) Lefényképezzük?
- b) Máshol nem csípett meg?
- c) Korábban csípett már meg házi méh?
- d) Van ismert allergiád?

Beküldési határidő 2019. május 2.

19.3.1.6. Indokolt lehet-e – saját testi épségünk veszélyeztetése nélkül- az állat begyűjtése?

- a) Nem, ez minden esetben veszélyes.
- b) Igen, hogy másban ne okozhasson kárt.
- c) Nem, az erdőben semmi sem gyűjthető be.
- d) Igen, bizonyos szövődmények esetén fontos lehet a csípést okozó faj pontos meghatározása.

19.3.1.7. Melyek tartozhatnak az ellátás lépéseikhez?

- a) Az ujjain lévő gyűrű eltávolítása.
- b) A csípés hideg vizes hűtése.
- c) Hűtőtasak alkalmazása a csípés helyén.
- d) Fertőtlenítés.
- e) Kalcium pezsgőtabletta alkalmazása.

19.3.1.8. Milyen – aggasztó - tünetek jelentkezhetnek?

- a) Heves köhögés.
- b) Ajkak, nyelv duzzadása.
- c) Nehezített nyelés.
- d) Rekedt hang.
- e) Hasi fájdalom.

19.3.1.9. Kialakulhat-e súlyos allergiás reakció?

A bajbajutottat egyszer már csípte meg méh.

- a) Szerencsére nem.
- b) Igen.

19.3.1.10. Mely kérdések/tanácsok lehetnek indokoltak?

A kirándulást folytatva dombos-területen haladtok, kifejezetten nehéz terepviszonyok mellett. Egy emelkedőt követően egyik társatok légszomjra, fulladásérzésre panaszodik. Leülést követően köhög, légzése sípoló.

- a) Próbálj meg nyugodtan, lassan lélegezni!
- b) Feküdj hasra.
- c) Végy egy nyugodt légvételt, számolj el ötig, csak azt követően fújd ki lassan a levegőt.
- d) Van ismert betegséged? Asztmás vagy?
- e) Van ismert allergiád?

Beküldési határidő 2019. május 2.

19.3.1.11. Mely állítás igaz?

Elmondása alapján a tüneteket kiváltó ok beazonosítható. Annak kezelésére van megfelelő eszköz a testvérénél, aki kb. tízpercnyi távolságra van.

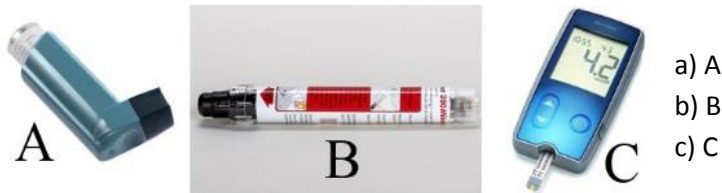
- a) Egyik társunk gyorsan a testvérhez fut, majd visszaszalad az alkalmazandó eszközzel.
- b) Előfordulhat, hogy a bajbajutott elájul vagy eszméletét veszti.
- c) Induljunk el a bajbajutottal a testvér irányába.
- d) Kezdjük el a bajbajutott mellkasának hűtését.

19.3.1.12. Melyik állítás igaz?

Szerencsére állapota nem romlik, kismértékben javul és a szükséges eszköz is megérkezett.

- a) Az eszközt lehetőség szerint a bajbajutott alkalmazza.
- b) Egy gyakorlott segélynyújtó végezze el az eszköz használatát.

19.3.1.13. Melyik eszköz használata indokolt?

19.3.1.14. Mely kérdések lehetnek indokoltak?

Szerencsére mindkét társatok állapota rendeződött, de persze a „kalandok” még nem értek véget. A kirándulás során egy másik túrázó csoporttal találkoztok, akik segítséget kérnek. Egyik társuk fejfájásra, szédülésre, rossz közérzetre, hányingerre panaszkodik. Arca sápadt, verejtékes.

- a) Korábban (akár az elmúlt napokban) voltak hasonló tüneteid?
- b) Van ismert betegséged?
- c) Nem ütötte meg a hasadat?
- d) Kellő mennyiségű folyadékot ittál?

19.3.1.15. Melyek tartozhatnak az ellátás lépései közé, ha az eset a nyári napsütésben történt?

- a) Kezdjük el jegelni a bajbajutott mellkasát.
- b) Vigyük a beteget hűvös, árnyékos helyre.
- c) Gondoskodjunk a folyadékpótlásról.
- d) Helyezzük sokkfektetésbe.
- e) Ha tünetei nem múlnak, vagy állapota romlik, hívjunk segítséget.
- f) Itassunk vele forró teát.
- g) Helyezzük nyugalomba (pl.: fektetés).

19.3.2. Otthoni balesetek / rosszullétek

19.3.2.1. Melyek lehetnek a biztonság megteremtésének lépései?

Vendégségben egyik társatok sikolyzerűen felkiált, majd a földre vágódik, egész teste rángatózni kezd. Semeit becsukja, teste a talajhoz csapódik.

- a) A mellette lévő szék félrehúzósa, hogy ne okozzon sérülést.
- b) A földre esett poharak begyűjtése.
- c) A helyiség teljes kiürítése.
- d) Az alatta lévő szőnyeg eltávolítása.

19.3.2.2. Mit tehetünk a további sérülések elkerülése érdekében?

- a) A bajbajutott talajnak csapódó feje alá helyezzünk pulóvert vagy más ruhadarabot.
- b) Fogjuk le a beteg végtagjait, hogy elkerüljük a jelentős ütődést.
- c) Kezeinkkel fogjuk meg fejét, így óvva az ütődéstől.
- d) Fogai közé tegyünk puha gézdarabot, megelőzve a fogak okozta sérüléseket.

19.3.2.3. Mely – akár rémisztő - tünetekre számíthatnak?

- a) Nyáltól habzó száj.
- b) Vérző ajkak.
- c) Tágra nyílt szemek.
- d) Hörgő, horkoló hang.
- e) A végtagok erőteljes földhöz csapása.

19.3.2.4. Mely állítások IGAZak?

- a) A görcsroham többnyire csak néhány másodpercig tart.
- b) A láz is okozhat görcsrohamot.
- c) A roham végén a bajbajutott sokszor zavart.
- d) A hosszabb roham után a bajbajutott tudata néhány perc elteltével mindig rendeződik.

19.3.2.5. Rendezzék sorrendbe a feltisztulás fázisait!

A beteg ingerekre nem reagál.

A bajbajutott semeit kinyitja, kérdésekre nem válaszol.

A bajban lévő kérdésekre adott válaszai nem érhetők.

A kérdésekre zavartan, valótlan válaszokat ad.

Térben és időben orientált.

Gázmérgezés

19.3.2.6. Melyik gázzal lehet szó?

A fűtési szezonban alattomos, akár halált okozó gáz.

- a) szén-monoxid
- b) klór
- c) szén-dioxid
- d) ózon

19.3.2.7. Mely állítások IGAZak az előző gázzal kapcsolatban?

- a) A bajbajutott tünetei alapján felismerése nehéz lehet, fontos a helyszíni körülmények elemzése.
- b) Fűtési időszakban általános tünetek esetén is gondolni kell az adott gáz jelenlétére.
- c) A segélynyújtó is bajba kerülhet akár néhány perc leforgása alatt.
- d) Csak tüzelőberendezésekből kerülhet a levegőbe.

19.3.2.8. Mely állítás HAMIS?

- a) A veszélyforrás felismerésekor felmerül a helyiség azonnali elhagyása.
- b) Segélyhíváskor jelezni kell a műszaki mentés szükségességét.
- c) Hatékony megelőzést jelenthet a gáz jelenlétét jelző riasztó.
- d) A bajbajutott kimentése a segélynyújtók veszélyeztetése mellett is indokolt.

19.3.2.9. Nevezzétek meg az említett mérgezés három tünetét!

szöveges

Mellkasi szorítás

19.3.2.10. Írjatok három olyan kérdést, amit célszerű feltenni!

szöveges

Vendégségben a házigazda erős mellkasi panaszokat jelez, arca sápadt, homloka verejtékes.

19.3.2.11. Melyik állítás HAMIS?

A bajbajutott elmondása szerint szívbeteg, panaszaira rendszeresen szed gyógyszert.

- a) Kerítsük elő a gyógyszert és tegyük a beteg szájába.
- b) A gyógyszer bevitelét követően is figyelemmel kell kísérni a beteg állapotát.
- c) Lehetőleg a beteg maga alkalmazza gyógyszerét.
- d) Kerülendő a beteg fizikai és pszichés terhelése.

Beküldési határidő 2019. május 2.

19.3.2.12. Melyik állítás HAMIS?

A beteg tünetei a gyógyszer hatására a szokott időn belül nem enyhülnek.

- a) Minden esetben meg kell ismételni az adagolást.
- b) Felmerül állapotának súlyosbodása.
- c) Indokolt lehet a mentőhívás.
- d) Szükséges a fizikai és lelki nyugalom biztosítása.

19.3.2.13. Mely ellátási lépések lehetnek még indokoltak?

- a) Felső ruházat meglazítása.
- b) Friss levegő biztosítása.
- c) Sokkfektetés alkalmazása.
- d) Nyugodt légzésre biztatás.
- e) Bő folyadékbevitel biztosítása.

19.3.2.14. Mely tünetek/állapotok megjelenésére lehet még számítani?

- a) Hányinger, hányás.
- b) Eszméletvesztés.
- c) Keringésmegállás.
- d) Nehézlégzés.

19.3.2.15. Mi a teendő, ha a beteg tudatát veszti és ledől a székről?

- a) Fej-nyak mielőbbi rögzítése.
- b) Azonnali segélyhívás.
- c) Segítségért kell kiáltani.
- d) Légzésvizsgálat.
- e) Mellkasi kompressziók kezdése.
- f) Befújásos lélegeztetés alkalmazása.

19.3.2.16. Indokolt lehet-e félautomata defibrillátor alkalmazása?

- a) Igen.
- b) Nem.

19.3.3. Alapszintű újraélesztés

19.3.3.1. Mely esetben indokolt az újraélesztés megkezdése?

- a) A beteg pulzusszáma 40/perc alatti.
- b) A bajbajutott ingerekre nem reagál.
- c) A segítségre szorulóánál nem tapasztalható légzés.
- d) Amennyiben 18 év feletti utasítást ad rá.

19.3.3.2. Mely állítás igaz?

A vizsgálat során megállapítható, hogy újraélesztés indokolt.

- a) Társunknak jelezzük, hogy hívjon mentőt, miközben, mielőbb elkezdjük a mellkaskompressziót.
- b) Amennyiben egyedül vagyunk a helyszínen, lélegeztetéssel kezdünk, majd segítséget hívunk.
- c) A segélyhívás nem bízható másra, a segélynyújtó hív minden esetben mentőt, majd elkezd az újraélesztést.
- d) A 30 mellkaskompressziót 2 befújás követ, minden 3. ciklust követően ellenőrizzük a bajbajutott légzését.

19.3.3.3. Jelöljétek az IGAZ állításokat!

- a) A mellkaskompressziót mindig csupasz mellkason végezzük.
- b) A mellkaskompressziópontos helye, a 2015-ös iránymutatás alapján a férfi mellbimbók vonalában van.
- c) A mellkas lenyomásának mélysége felnőtt esetén 5, legfeljebb 6 cm.
- d) A kompresszió során törekedjünk arra, hogy karjaink közel merőlegesek legyenek a talajra.

19.3.3.4. Jelöljétek a hamis állításokat!

- a) Amennyiben az egyik befújás sikertelen ismételjük meg azt.
- b) A befújás során lélegeztető maszk vagy kendő alkalmazható.
- c) A 2015-ös iránymutatás szájból orrba lélegeztetést javasol.
- d) Egy-egy befújás kb. 2-3 másodpercig tartson.

19.3.3.5. Mely esetekben fejezhető be az alapszintű újraélesztés?

- a) Ha elfáradtunk (kimerültünk).
- b) Ha a beteg keringése és légzése rendeződött.
- c) Ha megérkezett a mentőegység.
- d) Ha több, mint 10 perce végezzük.

Beküldési határidő 2019. május 2.

19.3.3.6. Készítsetek egy fényképet a szabályos légzésvizsgálatról!

*Értékelés szempontok: 1. a bajbajutott fejének pozíciója, 2. a segélynyújtó fejének pozíciója.
CSAK a hibátlan kép ér pontot!*

19.3.4. Szituációk

19.3.4.1. Mely állítások IGAZak?

Akna

Két szerelő alatt beszakadt a vízakna fedele, kb. 2,5 métert zuhantak. A 200x100 cm alapterületű akna alján egyikőjük (1.) a hasán fekszik mozdulatlanul, míg a másik sérült (2.) ülő helyzetben van.

- a) Az aknába nem „ereszkedünk” le, mert túl kicsi.
- b) Megpróbálkozunk a leereszkedéssel, ha bizonyosak vagyunk, hogy egyéb veszélyt jelentő tényező nincs.
- c) Mindent meg kell tenni, hogy más(ok) ne essen(nek) az aknába.
- d) A sérülteket azonnal ki kell emelni az aknából.

19.3.4.2. Mely állítások IGAZak az 1. sérülthez?

Az egyik segélynyújtó az aknába ereszkedés mellett dönt, ereszkedését az akna falához rögzített létra segíti. A hason fekvő sérült (2.) légzése megfelelő, az ülő helyzetben lévő beteg szemei nyitva van, légzése megfelelő, beszélni nem tud, állát kezével tartja.

- a) Mielőbb ki kell emelni az aknából.
- b) Indokolt a lehülés elleni védelem.
- c) Légútbiztosítás céljából farönk technikát kell alkalmazni.
- d) Stabil oldalfektetés is alkalmazható.
- e) Mozgatása ebben a pozícióban, ennyi információ birtokában nem indokolt.
- f) Légzésének ellenőrzése percenként indokolt.

19.3.4.3. Mely állítások IGAZak az 2. sérülthez?

- a) Elképzelhető, hogy nem emlékszik arra, hogy mi történt.
- b) Lehet, hogy megsérült az állkapcsa.
- c) Célszerű rákérdezni milyen panaszai vannak.
- d) Indokolt lehet rákérdezni többek közt, az agyrázkódás és a medencesérülés tüneteire.
- e) Tájékoztatni kell a betegvizsgálat lépéseiről és sérüléseket kell keresni rajta.

Beküldési határidő 2019. május 2.

19.3.4.4. Mely állítások IGAZak az 1. sérülthez?

Az első (1.) sérültnél néhány perc elteltével nem érzékelt lélegzést. Arca sápadt.

- a) Indokolt a hátára fektetni és úgy, szabályos légzésvizsgálatot végezni.
- b) Amennyiben nem tapasztalunk lélegzést, újraélesztés lehet indokolt.
- c) Ha az aknában nincs elegendő hely kiemelhető az újraélesztés megkezdéséhez.
- d) Sokkfektetés indokolt.

19.3.4.5. Hogyan rögzítenétek? Készítsetek fényképet!

*A második (2.) sérült állkapocs ízületénél jelentős hematóma észlelhető.
képfeltöltős*

Motoros

19.3.4.6. Mely állítások IGAZak?

Bukósisakot viselő motorkerékpáros elesett. Az út szélén lévő erdős területre zuhant, az esést követően felállt, több métert sétált, a segélynyújtókat álló helyzetben fogadja, kezeivel mellkasának jobb oldalát szorítja.

- a) Mérlegelni kell a pozicionálás lehetőségeit.
- b) Azonnal ültessük le ott, ahol áll.
- c) Szükség esetén néhány méterrel arrébb kísérhető.
- d) Rögzítsük fejét és nyakát álló helyzetben, majd ültessük le.

19.3.4.7. Indokolt lehet-e egyes ruhadarabok meglazítása vagy eltávolítása?

Elmondása szerint mellkasába faág fúródott. Mellkasát szorító kezei véresek, ruházata mellkasán szintén.

- a) Igen.
- b) Nem.

19.3.4.8. Mely tünetek lehetnek aggasztóak?

A 2-3 cm széles szúrt seb enyhén vérzik.

- a) Nehéz lélegzés, légszomj.
- b) Belégzésre fokozódó szűró, mellkasi fájdalom.
- c) Erős szédülés.
- d) Ajkak cianózisa.

ORSZÁGOS ELSŐSEGÉLY-ISMERETI VERSENY 2019. - 3.forduló – 5-6. osztály
FIGYELEM! A pdf és az online feladatsor között lehetnek eltérések, mindig az online feladatsor a végleges!
Beküldési határidő 2019. május 2.

19.3.4.9. Indokolt lehet-e a sisak eltávolítása, amennyiben a sisak előlapja felhajtható?
A sérült nehézlégzésre panaszkodik.

- a) Igen, lehetőleg mindig távolítsuk el a sisakot.
- b) Nem, légút elzáródás nem észlelhető, arcán erősen vérző sérülés nem látható.

19.3.4.10. A fenti információk alapján milyen testhelyzet javasolt?

- a) A számára legkényelmesebb, feltehetően ülő.
- b) Vízszintesen fekvő, fej-nyak rögzítésével, sisak nélkül.
- c) A számára legkényelmesebb álló.
- d) Vízszintesen fekvő, fej-nyak rögzítésével, sisakban.

19.3.4.11. Mely eszközök szükségesek a seb ellátásához?

- a) fertőtlenítő
- b) sebfedő
- c) kötésrögzítő
- d) ragtapasz
- e) nejlon
- f) háromszögekendő